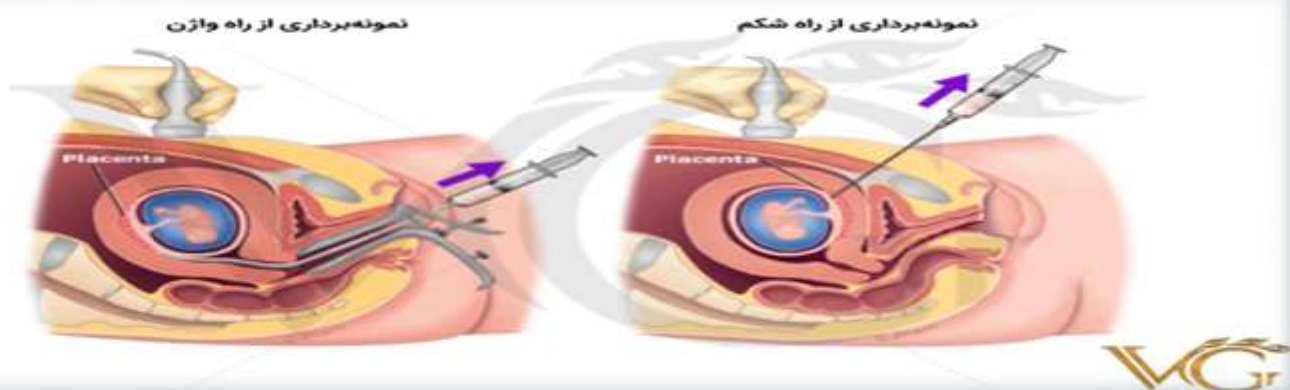

نمونه برداری از پرزهای جفت

شماره سند: ب-۱-۱۰-۱۲۳

نمونه برداری از پرزهای جفت (CVS : Chorionic Villus Sampling)

CVS یک تست تهاجمی جهت تشخیص سلامتی جنین قبل از تولد می باشد و از طریق ارزیابی پرزهای جفتی اطراف جفت که ماده ژنتیکی مشابهی با ماده ژنتیکی جنین دارند، انجام می شود. در طی انجام CVS از این پرزها نمونه برداری شده و جهت ارزیابی به آزمایشگاه ژنتیک فرستاده می شود.

زمان انجام CVS

این روش در اواخر سه ماهه اول حاملگی و بیشتر بین ۱۰ الی ۱۲ (۱۱ تا ۱۳ هفته) هفتگی انجام می شود. از آنجائی که CVS نسبت به آمنیوسنتز در مراحل زود هنگام تر قابل انجام است لذا می تواند زودتر در مورد سلامت جنین اطمینان خاطر دهد و پزشک را قادر می سازد سریعتر در مورد ادامه یا ختم حاملگی تصمیم گیری کند.

روش های انجام CVS

انتخاب نحوه انجام CVS با توجه به محل قرارگیری جفت و جنین، توسط پزشک معالج تعیین می شود در روش CVS، معمولاً به بیماری بیهوشی عمومی داده می شود.

➤ روش ترانس ابدومینال (شکمی)

در این روش ابتدا با سونوگرافی شکمی، پس از بررسی موقعیت جفت، پوست همان ناحیه از شکم را استریل نموده و از جفت با یک سوزن باریک و بلند نمونه گیری انجام می شود.

➤ روش ترانس سرویکال (داخلی)

در این روش بیمار روی تخت معاینه قرار گرفته سپس دهانه رحم شستشو داده می شود و با هدایت سونوگرافی به دهانه رحم از طریق یک سوزن بلند (سونولوسنت) نمونه گیری از جفت انجام می شود.

نمونه جفت در ظروف مخصوص به آزمایشگاه ژنتیک فرستاده می شود و در آنجا سلول ها به دقت از نظر تعداد و طرز قرارگیری کروموزم ها بررسی می شوند.

عوارض عمل CVS

- درد، نشت مایع آمنیوتیک و لکه بینی، این عوارض یک الی دو روز بعد از عمل برطرف می شود.
- عفونت رحمی
- سقط جنین با شیوع حدود ۱ الی ۵ درصد

• کاندیداهای انجام CVS

- تعیین جنسیت جنین در مواردی که یک اختلال وابسته به جنس جنین مطرح باشد.
- کسانی که مشکلات ژنتیکی مانند بیماری تی ساکس، هموفیلی، آنمی سیکل سل، بتاتالاسمی در خود یا اقوام نزدیک دارند.
- خانم های بارداری که سن بالای ۳۵ سال دارند.
- خانم های بارداری که آزمایش غربالگری جنینی سه ماهه اول آنها وجود ناهنجاری خاص در جنین را نشان می دهد.
- خانم های بارداری که در سونوگرافی معمولی یا سه بعدی ناهنجاری خاصی گزارش شده است.

نمونه برداری از پرزهای جفت

شماره سند: ب-۱-۱۰-۱۲۳

اقدامات قبل از انجام CVS

- در صورتیکه نمونه گیری از روی شکم باشد ، داشتن مثانه پر ضروریست.
- در صورتیکه نمونه گیری داخلی باشد ، بایستی مثانه خالی باشد.
- انجام سونوگرافی جهت بررسی وضعیت جنین خصوصاً وضعیت قلب جنین ضروری است.

اقدامات بعد از انجام CVS

- جواب آزمایش معمولاً یک الی دو هفته بعد آماده است.
- پس از انجام CVS در صورتیکه خون RH منفی دارید و همسرتان خون RH مثبت دارد، حتماً بایستی آمپول روگام تزریق کنید.
- تزریق آمپول پروژسترون با دوز تجویزی توسط پزشک معالج تا ۱۰ روز، پس از ۱۰ روز دز آمپول پروژسترون به تدریج کم شده و سپس با نظر پزشک معالج قطع می شود.
- پس از انجام عمل دردهای خفیفی را احساس می کنید که طبیعی است.
- ده روز پس از انجام عمل، جهت ویزیت به پزشک معالج خود مراجعه کنید.
- از انجام فعالیت های سنگین به مدت چند ساعت پس از انجام عمل خودداری کنید.
- حداقل تا یک هفته پس از آن عمل زناشویی نداشته باشید.
- شروع فعالیت های روزمره در روز بعد از انجام عمل، بلا مانع می باشد.
- در صورتیکه جواب آزمایش CVS طبیعی گزارش شود، این به این معنا نیست که جنین شما صد درصد سالم است. زیرا با CVS نمی توان ناهنجاری های لوله عصبی را شناسایی کرد.
- در بعضی مواقع نمونه، حاوی تعداد مناسبی سلول و پرز جفتی جهت بررسی نیست. لذا در این مواقع بر اساس تشخیص متخصص ژنتیک و پزشک معالج ، مجدداً از بیمار نمونه گیری می شود که در این صورت فاصله بین دو نمونه گیری حداقل بایستی یک هفته باشد.
- در صورتیکه CVS نتواند جواب واضحی مشخص کند، ممکن است نیاز به انجام آمنیوسنتز باشد که تکرار مجدد نمونه برداری بسته به صلاحدید پزشک متخصص زنان یک یا دو هفته بعد صورت می پذیرد.
- در صورت داشتن علائم هشدار فوراً به پزشک معالج خود مراجعه کنید.

علائم هشدار بعد از انجام CVS

- درد متوسط یا شدید
- آبریزش زیاد
- خونریزی
- تب و لرز
- گیجی
- تورم و قرمزی شدید در محل
- خروج مایع از واژن یا از محل ورود سوزن در روی شکم

تهیه کننده: بهارک صالحی کاردان مامایی

تأیید کننده: دکتر اردشیر بهمنی مهر دکترای ژنتیک

منبع : بیماریهای زنان و زایمان بکمن ویلینگ ۲۰۲۰

واحد آموزش سلامت

تابستان ۱۴۰۴